

EXPRESS

WIECZORNY ILUSTROWANY.

Strejk
włóknarzy
zaostrza się

Patrz str. 3.

ROK VI.

ŁÓDŹ PIĄTEK, 5 PAŹDZIERNIKA 1928 ROKU.

CENA NUMERU 20 GROSZY.

NR 279

Proces Marjawitów w Płocku.

Zeznania biskupa Próchniewskiego posiadają olbrzymie znaczenie dla obrony.

s.w. TOMASIAKÓWNA „mandolinistka” jeden z głównych świadków oskarżenia.

Płock, 5 października.

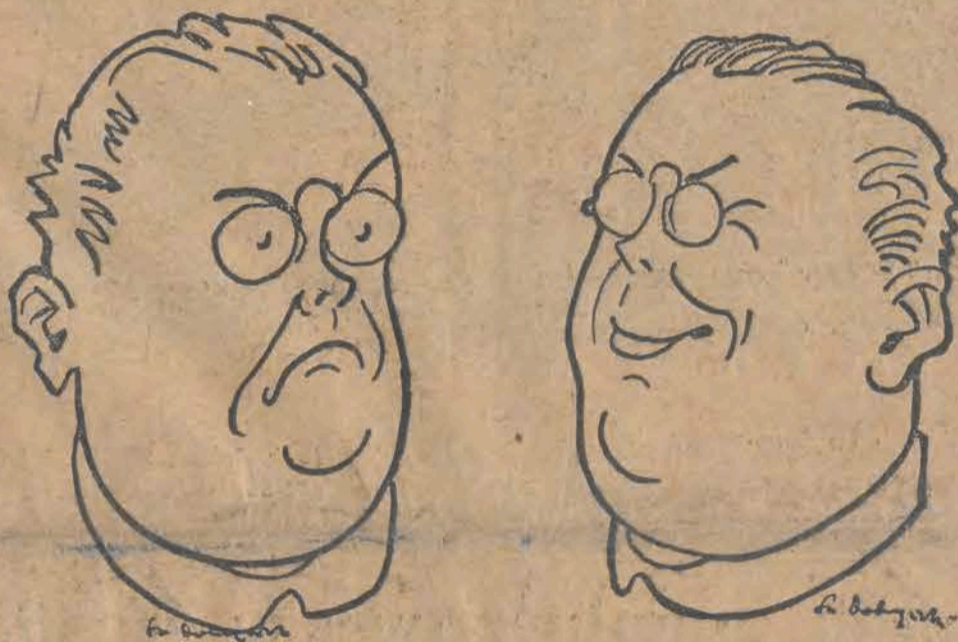
Wczorajsze zeznania ks. biskupa Próchniewskiego stały się w całym procesie marjawickim ważnym z najbardziej rewelacyjnych momentów. Pomijając już to że Próchniewski dał cały szereg dowodów niewinności oskarżonego, pomijając to, że mowa jego była szczerym sentymentem w stosunku do oskarżonego i marjawityzmu wogóle, pomijając wreszcie wzruszenie jakie panowało na sali w czasie jego przemówienia, podkreślić jeszcze należy jedną ważną okoliczność, a mianowicie, że biskup Próchniewski był w procesie tym pierwszym świadkiem, który w sposób rzeczowy i kompletny wyjaśnił szereg wątpliwości natury teologicznej. Jak wyjaśnia nam jeden z obrońców procesu, cały proces opiera się o niezrozumienie teologii marjawitów i ich koncepcji teologicznych. Obrona, badając Próchniewskiego pytaniami swymi, dążyła do tego, by ustalić czy rytuał marjawicki rzeczywiście koliduje z moralnością.

W oskarżeniu mówi się przecież bardzo wiele o kościele fiadellijskim, o księdze żywota, o rodzeniu dzieci bez utraty dziewictwa itd. Chodzi więc o uzasadnienie wszystkich tych atutów oskarżenia i o wytłumaczenie pojęć, na które dotychczas żaden ze świadków obrony nie mógł dać rzeczowej dokładnej odpowiedzi. Dopiero biskup Próchniewski w dniu wczorajszym, wszczynając dysputę teologiczną ze sądem, oraz obrońcami wytłumaczył dokładnie na czym polegała niezrozumiała wątpliwość marjawickiego zakonu i dlatego obrona przypisuje zeznaniem tego świadka ogromne znaczenie.

Pozatem podkreślić należy niebywałą pamięć Próchniewskiego który dokładnie nie tylko cytował fakty oraz daty do tyżące tych faktów ale przytaczał również — niezliczone — cytaty z pamięci z różnych pism biblijnych, listów pasterskich itp. Mecenas Kobyliński po skończonych badaniach rzekł do przedstawicieli prasy:

— Podziwiam pamięć tego człowieka. Ja też mam niezłą pamięć ale z biskupem Próchniewskim nie mogę się nawet mierzyć.

Tak wygląda twarz arc. Kowalskiego.

...gdy zeznał świadek oskarżenia...

...gdy zeznał świadek obrony...

Rys. St. Dobrzyński.

„Procesomanja“.

Proces marjawicki dał szerokie pole do popisu różnym osobom niepożytecznym i fantastycznym, chorującym na jakąś manję prześladowczą, którzy urządzali sobie, że muszą występować w charakterze świadka w procesie płockim. Zarówno obrona jak i oskarżenie otrzymują codziennie stosy listów od różnych osób, które dorzucają do procesu niezliczoną ilość błahych i nieistotnych szczegółów, nie posiadających dla sprawy żadnego znaczenia.

Wyjątki z jednego z takich listów pisanego przez niejakiego p. Kuturę z Warszawy i zaadresowanego do adw. Kobylińskiego podaliśmy w dzisiejszej „Republice”. Zaznaczyć jednak należy, że tego rodzaju nęproszeni świadkowie narzucają się nie tylko drogą listowną ale i osobiście zgłaszają się wprost do sądu, do obrońców i prokuratora. Miedzy innymi zgłosił się wczoraj do jednego z woźnych znany już naszym czytelnikom pan P., zwany popularnie „gościem z Sieradza”. Pan P. oświadczył woźnemu, że w czasie wczorajszych zeznań biskupa Próchniewskiego przypomniał sobie sensacyjny fakt, „którego był świadkiem i który może zawazyć na wyroku sądowym”. Pan P. przypomniał sobie mianowicie, że dziadek jego znał oca Kowalskiego i często opowiadał mu o nim różne historie. Jakże to są historie, pan P. powiedzieć nie chce, podkreślając, że powie wszystko, ale dopiero wtedy, gdy zawezwają go na świadka do procesu. Oczywiście, że „gość z Sieradza” potraktowano tak, jak na to zasłużył.

Lojne kasy biletowe.

Od trzech dni toczą się obrady do późnego wieczoru. Szczególnie w godzinach popołudniowych frekwencja publiczności wzrasta. Woźni sądowi muszą więc zdwoić czujność, by na salę nie przedostały się osoby bez biletów. Ponieważ bilety na wszystkie miejsca siedzące i stojące są już rozchwytywane na cały czas procesu, przeto kancelaria więcej biletów nie wydaje. Ilość chętnych przysłuchiwać się procesowi wzrasta natomiast z dnia na dzień. W dniu wczorajszym np. w godzinach popołudniowych zarekwirovano krzesła z całego gmachu sądowego i sprowadzono je na górną salę w której odbywa się proces przeciwko Kowalskiemu. Wśród słuchaczy znaleźli się jednak niektórzy z pewnym zacięciem kupieckim. Oto w dniu wczorajszym woźni skonstatowali, że niektórzy „słuchacze” prowadzą handel biletami.

Tego typu „słuchacz - handlarz” zbiera na sali od znajomych kilka biletów poczem za pewną opłatą wręcza je osobom oczekującym przed gmachem sądowym. Wczoraj przyłapano kilku takich spryciarzy i oddano ich w ręce policji.

Ostatnie dni procesu.

Dziś w ostatnim dniu badania świadków zeznawać mają jeszcze: Edward Zarebski, ks. Pagowski i pozostali świadkowie obrony. Św. Zarebski ma zeznawać prawdopodobnie kilka godzin wobec czego możliwe jest, że nie wszyscy świadkowie złożą zeznania w dniu dzisiejszym. Gdyby okazało się, że w dniu dzisiejszym świadkowie nie zdążą złożyć zeznań, w dniu jutrzejszym kilka godzin przedpołudniowych będzie poświęconych dalszym ich badaniom, poczem po ich zeznaniach w godzinach popołudniowych sąd uda się na wizję lokalną do klasztoru. Jak się dowiaduje-

Jutro

rozpoczyna „Express” druk fascynującej opowieści Edwarda Luhara o dziejach łodzianki, w iagniętej przemocy do sekty

„Krwawego Księżyca“

Powieść ta — prócz bogatej treści — będzie posiadała

oryginalne ilustracje

wykonne przez artystę-malarza W. Drowskiego.

my obrona zrezygnowała z przeprowadzenia wizji lokalnej w Felicjanowie tak że wizja lokalna odbędzie się tylko w klasztorze Płockim.

Dzisiejsze rozprawy.

Dzisiejsze posiedzenie rozpoczęło się o godzinie 10.30. Na rozprawie brak adwokta Kobylińskiego. Na wstępie sekretarz oświadczył, że nadeszło usprawiedliwienie od świadka Koftówny, która jest chora i nie może przybyć na sprawę. Sąd postanowił odczytać jej zeznanie. Następnie wywiązuje się polemika między obrońcą a prokuratorem na temat zgłoszonych wczoraj dokumentów, a mianowicie listu Wasilewskiej do Włuckiej i t. d. Przewodniczący prosi obronę o zgłoszenie wszystkich wniosków jednocześnie. Wobec tego adw. Smiarowski prosi jeszcze o powołanie nowych trzech świadków, zamieszkałych w Płocku i jednocześnie zgłasza wniosek o dokonaniu wizji lokalnej.

Przewodniczący zwraca uwagę, że o tem będzie mowa po przesłuchaniu wszystkich świadków. Prokurator nie oponuje przeciw powołaniu nowych świadków i sąd udaje się na naradę. W czasie tego krótkiego posiedzenia zaszedł w sali charakterystyczny fakt. Oto jeden z fotografów chcąc dokonać zdjęcia stołu sędziowskiego wszedł na okno, ukrył się we framudze i w ten sposób dokonał zdjęcia. Na szczęście przewodniczący tego nie zauważył.

Tematy dnia

Proletaryzacja wyższego szkolnictwa w Rosji.

W obecnym okresie zapisywania się do uniwersytetów uderzać musi każdego w Rosji Sowieckiej ścisła zależność przyjmowania kandydatów od ich przynależności klasowej. Klasa robotnicza korzysta pod tym względem z największych przywilejów.

Argusowe oczy członków Komisji, szeregującej kandydatów u wrót wyższych szkół, wypatrują najsłabsze odchylenie od klasowości i wówczas nie pomoże ani wysoki cenzus naukowego przygotowania kandydata, ani gorąca jego chęć wiedzy, ani najgorętsze błagania.

Nowa teoria sowiecka, nakazuje, aby 75 proc. studentów pochodziło wprost z proletariatu.

W praktyce jednak, jak to okazało do świadczenie tegoż, usiłowanie zapelniania uniwersytetów dziećmi proletariatu napotyka na pewne trudności. W uniwersytecie moskiewskim i w moskiewskich wyższych szkołach technicznych było w tym roku 6000 miejsc wolnych, zaś podań o przyjęcie 20.000, z których 5.000 podań synów i córek robotników, 2.000 klasy wieśniaczej, a reszta dzieci inteligencji, urzędników i innych klas.

Przy takim podziale podań kandydatów, a zwłaszcza wobec stwierdzonego z ubolewaniem przez prasę sowiecką faktu, że naogół synowie i córki inteligentów przystępują do egzaminów wstępnych znacznie lepiej przygotowane, niż dzieci proletariatu, powstała poważna trudność wprowadzenia w czyn teoretycznej tendencji zapelniania wyższych zakładów naukowych niemal wyłącznie przedstawicielami warstwy robotniczej.

Czasem udaje się dzieciom pariasów ustroju sowieckiego, nepmanom, czyli prywatnym kupcom i przemysłowcom, zmylić czujność komisji segregującej.

Syn takiego nepmana angażuje się na przykład jako robotnik do fabryki jeźdźcy do znajomych czy klientów swojego ojca, potem, w charakterze robotnika, zapisuje się do Związku Młodzieży Komunistycznej i w ten sposób zapewnia sobie przyjęcie do wyższego zakładu naukowego.

Jeszcze jedno pogwałcenie sowieckiej zasady wyższego wykształcenia zaobserwować się daje w nie-rosyjskich republikach narodowych. Pewna miłośniczka liczb miejsc w uniwersytetach zarezerwowana jest dla tych mniejszości narodowych, które uważane są za zasługujące na szczególne wyróżnienie. Z tych poszczególnych względów udaje się korzystać czasem synom rosyj, którzy wybierają na pewien czas republiki takie na miejsce swojego zamieszkania, i stąd podają prośby o przyjęcie do wyższego zakładu naukowego, jako przy należności do uprzywilejowanej owej republiki. Takimi drogami udaje się tu i ówdzie przemycić syna czy córkę inteligenta, a nawet nepmana do uniwersytetu.

Naogół sprawa proletaryzacji wyższych sowieckich zakładów naukowych posunięta jest bardzo daleko, odbijając się bardzo wyraźnie na poziomie kulturalnym studentów i całego życia uniwersyteckiego. Jakże da ten system wyniki dla sprawy ogólnego rozwoju kraju, poza przyszłość.

Kongo be'g'jskie

— krajem najbogatszym w samochody.

Naogół mniemamy, że w Stanach Zjednoczonych Ameryki znajduje się nie tylko największa ilość samochodów (23 miliony), lecz że tam również przypada jeden samochód na najmniejszą ilość mieszkańców (przeciętnie 1 samochód na 5 mieszkańców).

Będziemy jednak zaskoczeni, jeżeli dowiemy się, że w sercu Afryki leży kraj, który pod tym względem bije rekord Stanów Zjednoczonych. Krajem tym jest Kongo be'g'jskie, posiadające 2044 wozów samochodowych.

Wakacje małżeńskie są konieczne tak samo jak wakacje szkolne. Dlaczego jest tyle nieszczęśliwych małżeństw?

Nieraz ludzie zadają pytanie, dlaczego po życie wielu małżeństw, zawartych pod najszcześniejszymi auspicjami, gdzie żona jest prawdziwie piękna i mąż bardzo sympatyczny staje się z czasem nudne do niemożliwości?

Możnaby pomyśleć, że winnym jest tu fakt, iż ludzie zaślepieni przez miłość zwracają jedynie uwagę na powierzchowność, a natomiast mniej interesują się

wewnętrzni zaletami przyszłego małżonka. A tymczasem w szczęśliwym pożyciu małżeńskim największą rolę odgrywają dusza, umysł i charakter każdego z małżonków. Z tego też powodu rozczarowanie jest nieuniknione. Nie wspomniemy tu zupełnie o małżeństwach, zawartych z wyrachowania materialnego.

Pieniądze i piękność przemijają często w tempie bardzo śpiesznym.

Lecz egoistyczny charakter, przykre usposobienie, lekkomyślny pogląd na życie, głupota, brak taktu pozostają znacznie dłużej ku utrapieniu współmałżonka, któremu czynią z pożycia istne piekło na ziemi.

Francuzi, którzy są uważani za specjalistów w rzeczach małżeństwa, odkryli jednak zupełnie inne przyczyny tego zjawiska i zalecają zupełnie nowe środki zaradcze.

Andre Maurois pisze w paryskiej gazecie „Revue de la Femme”, że przyczyny wzajemnego ochłodzenia małżonków należy szukać w nudzie — dla zwiacznania zaś nudy autor zaleca odnowienie. W początkach miłości ludzie z beztroską szczodrością wydają wszystko co zgromadzili w sobie z bogactw wewnętrznych.

Wypowiadają wspomnienia, dzielą się wszystkimi myślami, wywołują wszystkich znajomych. Jest to plonący fajerwerk, spalony przez namiętne pyrotechnika, który nie widzi, że jego zapasy są już wyczerpane. Po takiej świeżości spokój i nuda tem bardziej zdumiewają. Mąż i żona mają jeszcze mnóstwo dobrej woli, by się wzajemnie sobie podobać, ale ze zdumieniem konstatują, że nie mają już sobie wiele do powiedzenia. Pozostaje jeszcze życie codzienne, nowiny domowe, dzieci, przeczytane książki, kolportowane ploteczki, gazety.

Ale duch żyje już tylko z chwilowych dochodów, kapitał już roztrwoniony. Przykre, niebezpieczne życie. — Wtedy zjawia się na powierzchni obca, lub obcy, nowa istota, tak zasobna w nowe nieznane możliwości. Jak walczyć przeciwko takiej przewadze?

Andre Maurois ma na to środek, jak sam mówi, łatwy do wypowiedzenia, ale trudny do wykonania: Odnowienie siebie samego. Żadna kobieta, choćby najpiękniejsza i ośniewająca, nie może zawsze się podobać, jeżeli pozostaje nieruchoma. Jeżeli chce uniknąć tego, by inna jej miejsce zajęła, musi sama stać się tą inną.

Para skazana tylko na siebie i zamknięta w swej miłości jest od początku zgubiona.

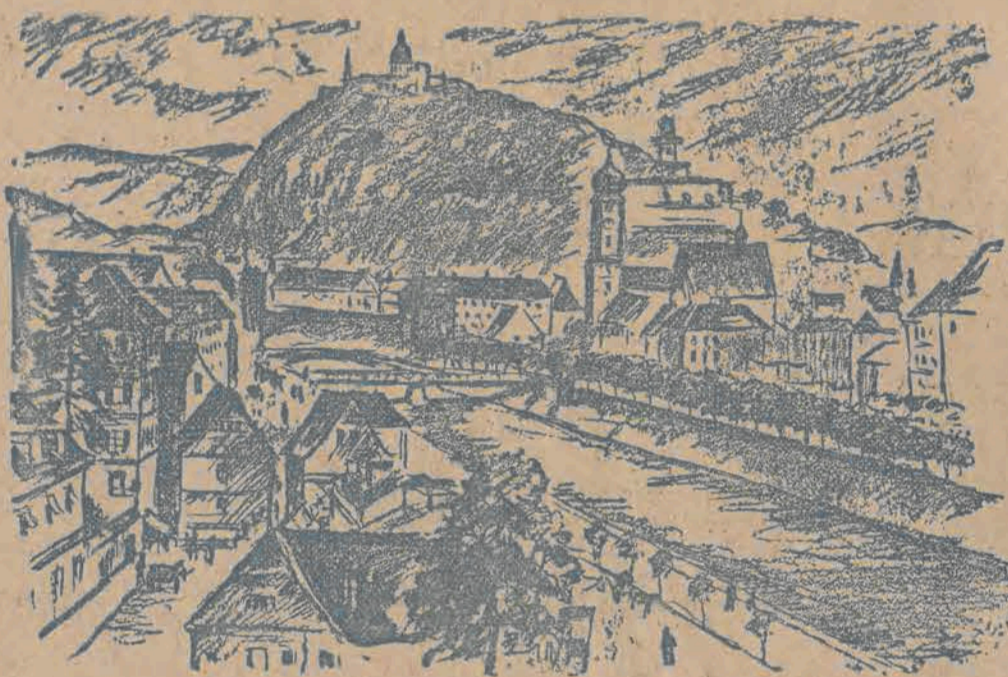
Tam, gdzie panuje zbyt wielka izolacja, nudy wyrastają jak grzyby na mokrej łące. Nawet w najbardziej namiętnej miłości należy zachować pewnego rodzaju ukrytą niezależność ducha i indywidualną swobodę ruchów.

Jeżeli mąż i żona widzą zawsze tych samych ludzi, jeżeli żona pod względem umysłowego pokarmu w zupełności zależy od męża, co mogą sobie dać nawzajem? Małżeństwa szczęśliwe Maurois znalazł tam tylko, gdzie mąż i żona zajęci byli pracą zawodową i wieczorem opowiadali sobie o swej działalności. Tam gdzie jeden z małżonków nie jest czynny należy znaleźć odwagę do czasowej rozłąki.

Wakacje małżeńskie są tak samo konieczne jak wakacje. Nie muszą to być zawsze podróże istotne, może to być ucieczka wyimaginowana albo podróże w marzone. Główna rzecz polega na tem, by żona ze swej lektury, lub snów przyniosła wspomnienia nowego świata, by zrozumiała, jaki dać im odpowiedni wyraz. Wtedy będzie miała tę radość, że oczy, które przywykłe patrzyły obojętnie ze zdumieniem zwrócić się ku niej z zainteresowaniem i uwagą. A więc odnowienie jest pierwszym prawidłem w trudnej sztuce współżycia małżeńskiego.

Zabawnym w tych twierdzeniach jest że tak zwykle uprzejmy dla kobiet francuz zapomina nieświadomie o swej galanterji i receptę na „odnowienie”, zaleca tylko kobietom. Zda się więc przypuszczać, że tylko kobiety są niebezpiecznym źródłem nudów małżeńskich. A czy nie bywa czasami odwrotnie?

800-lecie Gracu.

GRAC, piękna stolica Styrii (Austria) obchodził w tych dniach 800-letni jubileusz. Miasto liczy obecnie 180.000 mieszkańców i posiada uniwersytet i politechnikę.

15.000 „genjuszów“ w Rosji.

Co mówi Gorkij o nowej kulturze proletarjackiej.

M. Gorkij, ogłosił obecnie w „Izwestiacji” swoje wrażenia i spostrzeżenia z pobytu w nowej Rosji, i o nową kulturę proletarjackiej. Przedewszystkiem poznał Gorkij nową generację literatów sowieckich. Jest ich w Rosji według danych związku zawodowego literatów przeszło 15.000. Tak imponująca liczba mistrzów słowa stoi w rażącej dysproporcji do ich talentu, a nawet do elementarnego władania językiem grammatycznym. Jako ogólne zjawisko konstatuje Gorkij wielką ilość błędów i nonsensów językowych w dziełach literatów sowieckich.

Jeden z poetów w wierszach, przysłanych Gorkiemu, pisze: „może pan śmiać się będzie około moich wierszy”. Drugi pisze w powieści: „on odmówił robotnikowi, którego dziecko umierało w nieznannej zalazce”. Oczywiście każdy z tych 15.000 literatów uważa się za genjusza i, jak zaznacza Gorkij, ignoruje całkowicie dzieła klasyków rosyjskich.

Pewien poeta napisał wiersz, o którym zauważono, że jest podobny do wiersza Niekrasowa. Poeta ów z oburzeniem odrzuca podejrzenie o plagiat, oświadczając, iż Niekrasowa nie tylko nie czytał, lecz nawet nie słyszał nic o poecie tego nazwiska. Na pogadankach literatów, młodzi literaci zwracali się często do Gorkiego z pytaniami, które świadczą o niezbyt wysokim poziomie kulturalnym kapłanów słowa proletarjackiego.

— Jak zapatruje się pan — zapytał jeden literat — na kobiety literatki? Czy można je uważać rzeczywiście za literatki? Czy kobieta może być wogóle literatem?

Inny literat, pragnący odgadnąć tajemnicę twórczości literackiej, zapytał sę Gorkiego, co powinien robić literat, aby ostatecznie posłać sztukę pisa-

nia? Czy trzeba studiować w tym celu matematykę, astronomję?

W nastrojach literatów sowieckich, jak stwierdza Gorkij, często przebiega nuta materialistyczna, która u wielu odgrywa rolę dominującą. Pewien poeta postawił Gorkiemu dość drastyczne pytanie:

— Dlaczego pan zaczął pisać, w celu zarobkowania, czy z powołania?

Twórczość literacka w Z. S. S. R. znajduje się pod wpływem głośniejszych hasel rewolucji socjalnej: to też klasyczna literatura rosyjska, jako burżuazyjna, jest w zapomnieniu. Literaci sowieccy często gloryfikują ustrój sowiecki, ulegając serwilizmowi; szukają tematów dla swych dzieł w codziennej prasie sowieckiej i nie czerpią z literatury klasycznej.

Niespodzianka spotkała Gorkiego w jego rodzinnym mieście — w N'żm Nowgorodzie. Podczas uroczystej akademji na jego cześć zadano mu następujące pytanie: „Aleksiej Maksimowicz! U nas toczy się obecnie gorąca dyskusja o tem, co się stało z „bosiakami” Gorkiego? Dyskutują wszyscy: robotnicy, komsomolcy, studenci i t. d. i nie możemy dojść do prawdy. Jedni twierdzą, że „bosiaci” awansowali na komisarzy i rządzą Rosją, drudzy — że „bosiaci” przeistoczyli się w robotników, trzeci znowu, że „bosiaci” nadal prowadzą swój żywot bosiacki, jak i dawniej. Prosimy bardzo wyrazić swoje zdanie, a my podyskutujemy jeszcze...”

Oczywiście, wywołało to oburzenie Gorkiego i wniosło pewien dysonans w jego pojęcie o nowej proletarjackiej Rosji, o rewolucyjnej kulturze komunistycznej, która hyl tak zachwycony. To też, jak donosiły pisma sowieckie, Gorkij przerwał podróż po Z. S. S. R. i postanowił odпочać w sanatorium pod Moskwa.

Dr. Klinger
CHOROBY WENERYCZNE I SKÓRNE
ul. Andrzeja Nr. 2
powrócił.

Strejk włóknarzy zaostrza się.

Związki robotnicze wypowiedziały się za spotęgowaniem akcji strejkowej W Łodzi porzuciło pracę 80.000 robotników

Łódź, 5 października.

Strejk w przemyśle włókienniczym w dniu dzisiejszym obejmuje już obecnie przeszło 80 tysięcy robotników. Dziś rano porzuciła pracę część robotników „Widzewskiej Manufaktury” i Ossera. W ten sposób bezrobocie owarunkowało już wszystkie większe włókiennicze zakłady przemysłowe z wyjątkiem Poznańskiego. Pracują jedynie małe fabryki, za trudniające znikomą ilość robotników. Naogół w Łodzi nie solidaryzowało się dotychczas z akcją włóknarzy około 10 tysięcy robotników.

Na prowincji sytuacja nie jest jeszcze zupełnie wyjaśniona. Dziś rano związek „Praca” otrzymał telegraficzne zawiadomienie, iż Ozorków również przystąpił do strejku.

Strejk ogarnął również fabryki Aleksandra Rowśca, pabianickie, Zdzisława Wole i Żyrardów. W Zgierzu do strejku nie przyłączyły się dotychczas fabryki Borsata, Bosselta i Lama.

Strejk — wyłącznie ekonomiczny.

Jak się dowiadujemy w dniu dzisiejszym, związki klasowe zwołują na prowincji kilkanaście wieców strejkowych.

Jutro w południe w lokalu okręgowej komisji związków zawodowych odbędzie się zebranie delegatów fabrycznych poświęcone dalszej akcji strejkowej.

Wczoraj późnym wieczorem w lokalu „Pracy” odbyło się zebranie delegatów fabrycznych, które po dłuższej dyskusji powzięło następującą rezolucję:

Z broni stwierdzają, że rozpoczęty strejk ma charakter wyłącznie ekonomiczny i jest aktem obronnym, przeciwko samowoli i wyzyskowi przez włókienniczą. Postanowiono strejk zaostrzyć przez wycofanie z fabryk maszynistów, palaczy kotłowych, dozorców dzielnic i noc-

nych portjerów oraz majstrów, do których zdecydowano zwrócić się z odpowiednim wnioskiem. W końcu przyjętej rezolucji delegaci fabryczni wzywają cały ogół robotników przemysłu włókienniczego do walki o podwyżkę płac i o prawa robotników.

Chadeccy.

W chadeckim związku wczoraj wieczorem również odbyło się zebranie delegatów fabrycznych, które przyjęło rezolucję podobną jak związek „Praca”.

Chadecki związek postanowił również nie tylko wszelkimi rozporządzalnymi środkami poprzeć strajk, ale również go zaostrzyć przez wycofanie z fabryk palaczy, portjerów, dozorców i majstrów.

Przebieg strejku jest zupełnie spokojny. Przed gmachami większych fabryk dziś od rana gromadzą się tłumy robotników, lecz nigdzie nie doszło do żadnych zajść. We wszystkich związkach zawodowych panuje niezwykle ożywienie.

Czy majstrowie zastrejkują?

W dniu jutrzejszym odbędzie się nadzwyczajne zebranie majstrów fabrycznych na którym będzie prawdopodobnie rozważana sprawa przyłączenia się do

akcji strejkowej. Dotychczas niewiadomo jeszcze, czy majstrowie będą się solidaryzowali z akcją włóknarzy. Wysłuchali oni bowiem żądanie podwyżkowe, zupełnie niezależne od związków robotniczych i wyznaczili przemysłowcom termin odpowiedzi na dzień 8 października. Część majstrów zajmuje stanowisko wyczekujące, zamierzając solidaryzować się z akcją włóknarzy dopiero wówczas, gdy przemysłowcy odpowiedzą odmownie na żądania wysunięte przez związek majstrów.

Przed konferencją w Warszawie.

Jak już doniosła dzisiejsza „Republika” w dniu wczorajszym związek przemysłu włókienniczego w państwie Polskim oraz krajowy związek przemysłu włókienniczego otrzymały pismo od premiera Bartla, w którym przedstawiciele tych organizacji zostali zaproszeni do Warszawy na konferencję mającą się odbyć w dniu jutrzejszym.

Dziś w związkach przemysłowych odbyła się konferencja, na których przemysłowcy sprzecyżują swoje stanowisko.

Jak nas informują związki robotnicze „Praca” i chadecki, które pierwotnie nie zamierzały przystąpić do strejku przed ponowną konferencją w Warszawie, obecnie przystąpiły również do udziału w konferencji porozumiewawczej, gdyby ją zwołało ministerstwo.

**SZALEŃCY
SZALEŃCY
SZALEŃCY
SZALEŃCY
SZALEŃ Y
SZALEŃCY
SZALEŃCY**

Przejechał 3 osoby. Jedna z nich — zmarła.

Na szosie, wiodącej z Władysławowa do Chylin pod Łodzią, Jan i Wiktorja Rosiakowie oraz ich 13-letnia córka Marianna została przejechana przez wóz. Marianna Rosiak poniosła śmierć na miejscu. Jej rodzice w stanie dość ciężkim zostali przewiezieni do szpitala. Wózniak Edward Budziński, pickarz ze wsi Kumi, został aresztowany i osadzony w więzieniu.

Porwany przez transmisję.

W fabryce braci Dobranickich przy ulicy Cegielnianej 89 robotnik Zygmunt Bartczak (Brzezińska 47) w czasie pracy przy maszynie został porwany przez transmisję i doznał ciężkich obrażeń cieleśnych. Pogotowie w stanie groźnym przewiozło go do szpitala.

Napady.

W polu przy ulicy Nowaka, Kazimierz Czekalski (Cynera 7) został ciężko ranny nożem przez jakiegoś kolego. Rannemu udzielono pomocy lekarskiej w lokalu 3 komisariatu policji. — Przy zbiegu ulic Gdańskiej i Zielonej pobito tragarza Chaima Rota (Drewnowska 32). Wezwano doń pogotowie.

Zięć łódzkiego przemysłowca, Eiserta zastrzelił adwokata swojej żony. Skrwawione dolary dziedziczki łódzkiej fortuny.

Warszawa, 5 października. Dzisiejsza „Republika” przyniosła wiadomość o zabójstwie w Konstancji, dokonanej przez rotm. Grudzielskiego na osobie prawnika ś. p. Kłoba.

Warszawski „Express Por.” podaje następujące szczegóły w tej sprawie. Z zebranych informacji wynika, iż podłożem tego krwawego czynu były nie tylko sprawy miłosne, ale i spór majątkowy między p. Meianją Grudzielską a jej małżonkiem.

P. Grudzielska, córka bogatego przemysłowca łódzkiego Eiserta, żyła z mężem swym w separacji i starała się o rozwód. W związku z tem

uczyniła oświadczenie, iż zrezygnowała z swych praw do spadku za 75.000 dolarów. P. Eizert przystał na wypłacenie 30.000 dolarów.

Targi trwały — prowadził je, podobnie jak i sprawę rozwodową, zgładzony ręką Grudzielskiego ś. p. Kłob, narzeczony p. Grudzielskiej.

Rotm. Grudzielski natomiast obu tym sprawom przeciwdziałal.

We środę o 10 wiecz. wtargnął do mieszkania swej żony podstępnie przez kuchnię podając się za murarza i do-

tarł do gabinetu ś. p. Kłoba, z którym wszczął gwałtowną rozmowę.

Według zeznań służącego Roczka, rotmistrz oddał do Kłoba pięć strzałów rewolwerowych, powtarzając za każdym razem: „Masz! masz!”

Po dokonaniu krwawej zbrodni, zabójca udał się do kuchni i kazał sobie dać jeść.

Wypił 3 szklanki herbaty, jadł bułki z szynką i ciastka.

Służący Roczek pobiegł w międzyczasie po policję, która Grudzielskiego aresztowała.

Nieślubne dziecko stało się powodem sprawy sądowej.

Bronisław Potocki znalazł się w wielce kłopotliwej sytuacji, gdy jego kochanka powiła dziecko. Nie chciał się bowiem żenić, a jednocześnie bardzo mu zależało na tem, by chłopczyk nie był uważany za nieślubne dziecko. Namiówił więc dwóch przyjaciół, Jana Sekowskiego i Eugenjusza Dubińskiego, by w parafii w Radogoszczu wobec

księdza Fijałkowskiego złożył zeznanie, że chłopczyk jest ślubnym synem.

Dzięki tej manipulacji Potockiemu wydano akt urodzenia dziecka. Wkrótce już jednak oszustwo wyszło na jaw. Po przeprowadzeniu dochodzenia Potockiego, Sekowskiego i Fijałkowskiego pociągnięto do odpowiedzialności karnej.

Wczoraj znaleźli się przed sądem Potocki twierdził na rozprawie, iż miał zamiar się ożenić z kochanką więc zda wał mu się, że może już uważać syna za ślubne dziecko. Sekowski i Fijałkowski oświadczyli, że byli przekonani, iż Potocki jest żonaty.

Sąd skazał całą trójkę na trzy miesiące aresztu. Na zasadzie amnestji darowane im karę.

TRAMWAJE NOCNE DLA WIDZÓW TEATRALNYCH.

Nader ważne udogodnienie dla bywalców Teatru Miejskiego wprowadzone zostało z dniem wczorajszym.

Oto po przedstawieniu czekają dla widzów przy zbiegu ul. Kilińskiego i Cegielnianej wozy tramwajowe, które dowożą pasażerów bądź na miejsce przeznaczenia, bądź do najbliższego punktu przesiadania, tak, iż wszyscy bez wyjątku widzowie teatralni mogą powrócić do domów.

Klische
DO DRUKU
PROJEKTY I RYSUNKI
WYKONYWA
WYTWÓRNIA KLISZ
101
GALWANO PIOTRKOWSKA
TEL. 57-68

Z workiem na głowie. przeleżał trzy dni bez jedła i napoju.

Łódź, 5 października.

Joachim Brus zaprzysiągł zemstę Wincentemu Walczewskiemu, który go denuncjował przed policją i odbił mu kochankę. Gdy więc przed kilku dniami opuścił więzienie, w którym odsiedział sześciomiesięczną karę, przedewszystkiem postanowił odszukać wroga. Walczewski, jak się okazało, przebywał w Piotrkowie, to też Brus tam natychmiast wyjechał.

Wrogowie spotkali się w jakiejś knajpie. Brus udawał że chce się z Walczewskim pogodzić, lecz ten domyślił się podstępu. Gdy więc razem wyszli na ulicę, W. uprzedził atak wroga i zarzucił mu na głowę worek, poczem zwał go sznurami i przewiózł dorozką do swego mieszkania.

Trzy dni Brus przeleżał u Walczewskiego. Nie dano mu jeść ani pić i groziła mu śmierć głodowa. Uwięziony nie mógł nawet liczyć na czującą pomoc, gdyż go związano i zakneblowano mu usta, by nie mógł krzyczeć. Uratował go sąsiad Walczewskiego, który dowe-

dział się od jego kochanki o uwłczenie Brus a i zwrócił się do policji.

Brusia przewieziono do szpitala. Walczewski został aresztowany i znalazł się przed sądem, który skazał go na 6 miesięcy więzienia.

Uzbrojeni bandyci napadli na mieszkanie szewca.

Łódź, 5 października.

Wieś Kazimierz (pow. łódzkiego) był wczoraj widownią śmiałego napadu bandyckiego.

Wieczorem do mieszkania szewca Wawrzyńca Tomaszewskiego wtargnęli dwaj osobnicy, uzbrojeni w rewolwery. W mieszkaniu znajdowała się tylko żona szewca. Bandyci oświadczyli jej, iż dowiedzieli się, że Tomaszewski otrzymał od kogoś 1000 złotych i zażądali wydania im tych pieniędzy.

Młoda kobieta wszczęła alarm. Wó-

wczas opryski zamknęli ją w kuchni i zaczęli ją bić po głowie rewolwerami, grożąc śmiercią w razie jeśli by im nie powiedziała gdzie ma ukryty pieniądź.

Tomaszewska wskazała im wówczas szufladę, w której było 180 złotych. Bandyci zadowolili się tym łupem i zbiegli.

Do poturbowanej młodej kobiety wezwano pomoc lekarską. Lekarz stwierdził dość ciężkie obrażenia cieleśne.

Policja wszczęła energiczny pościg za bandytami.

Dziś i dni następnych
Program otwarcia
Emil Jannings
— w filmie —
Niepotrzebny
człowiek.

— Orkiestra znacznie powiększona. —

Początek o godz. 4.30
Bilety ulgowe oraz passe-partout nie-
ważne aż do odwołania.

Przez monokl.

POPRAWIŁ SIĘ.

Malarz przyszedł do krytyka sztuki i z wiel-
kiem oburzeniem mówi do niego:

— Panie, jak pan śmiał napisać o moim obra-
zie, że mógł być jeszcze gorszy?

— Jeśli pana tak bardzo to boli, mogą ten
pogląd zmienić i napisać, że obraz nie mógł być
gorszy.

DZENTELMEN.

Spotkanie. On prawdziwy dzentelmen, ona
prawdziwa dama.

— Przepraszam najmocniej — mówił on —
że noszę tylko jedną rękawiczkę, lecz drugą
gdzieś zapomniałem.

— To nie szkodzi, zresztą znajdzie ją pan
napewno.

— Chyba nie, proszę pani. Zgubiłem ją coś
ze sześć lat temu.

PRAWIE.

— Mamusi, umiałam dziś najlepiej z całej
klasy przyrode.

— To bardzo dobrze, moja Irenko.

— Pani nauczycielka pytała, ile nóg ma ze-
bra. Wszystkie moje koleżanki odpowiedziały,
że dwie, a tylko ja powiedziałam, że trzy.

SZKOLNE KŁOPOTY.

— Bardzo jestem niezadowolony z twoich
stópni, mój Jurku.

— Powiedziałem też nauczycielowi, że ta-
tuś będzie niezadowolony, lecz mimo to nie
chciał ich zmienić.

OBRA RADA.

— Nie rozumiem, dlaczego się tak ramienie,
lecz gdy ślądę i zaczęły myśleć, cała twarz mi
czerwienieje. Coby na to zrobić?

— Radzę pani myśleć o czemś innym.

Co usłyszymy przez radio
dziś, w piątek
5-go października?

PIĄTEK, 5-go PAŹDZIERNIKA.

12.00—12.10 — Sygnal czasu, hejnał z Wie-
ży Mariackiej w Krakowie, komunikat lotniczo-
meteorologiczny. 15.00—15.20 — Komunikaty
meteorologiczne, gospodarcze i nadprogram.

15.20—16.45 — Przegląd wydawnictw periody-
cznych — omówi prof. Henryk Mościcki. 15.45-
16.00 — Nadprogram, komunikaty. 16.00—16.55

Koncert z płyt gramofonowych. 17.00—17.35 —
Odczyt p. t. Wspomnienia i refleksje karykatur-
zysty (Odczyt I-y), wygl. p. Jerzy Szwajcer.

17.35—18.00 — Transmisja odczytu z Krakowa
18.00—19.00 — Koncert w wykonaniu orkiestry

domrzystów pod dyr. Bazylego Zabrzyckiego.

Część I-sza. 1. Waldteufel: Walec Dolores,
2. Denza: Gdybyś mnie mogła zrozumieć; 3.

Monti: Czardasz; 4) Romanse cygańskie; a)

Oto, co sprawił piosnek Twych czar, b) O no-
cy cudna, c) Spój ma stęskloną, d) Będę Cię
pieścić. Część II-ga 5. Le chant du Condolier; 6.

Wertyński: Czarodziejka; 7. Spiewaj mi; 8. Ro-
manse cygańskie; a) Krzywda i smutek, b) Mi-
łość rozbójnika, c) Chryzantemy, d) Żuraw —

żwawo. 20.15 Transmisja koncertu symfonicz-
nego z Filharmonii Warszawskiej. 19.30—19.55 —

Odczyt pt. Społeczeństwo, a opieka nad umy-
słowo chorym (Dział Higiena i Medycyna) —
wygl. dr. Zdzisław Szymański. 20.05—20.15 —

Nadprogram, komunikaty. 20.05 — Transmisja
koncertu symfonicznego z Filharmonii Warszaw-
skiej w przerwie biuletyn „Messenger Polonais” —

w języku francuskim. Po transmisji sygnal cza-
su i komunikaty: lotniczo - meteorologiczny, po-
licyjny, sportowy, nadprogram, oraz komunika-
ty Polskiej Agencji Telegraficznej PAT

Nowy rekord lotniczy.

INŻ. SCHINZINGER.

przed kilku dniami ustanowił nowy re-
kord lotniczy wzbijając się w aeropla-
nie na wysokość 8.830 mtr. przy obcią-
żeniu 500 kilogramów.

W setną rocznicę urodzin hr. Lwa Toł-
stoję, bolszewicy urządzili w Moskwie
uroczystą akademię. Na zdjęciu — ko-
misarz. oświaty Łunaczarski w chwili
wygłaszania przemówienia.

Dzentelmen—przestępca
Zasiadł na ławie oskarżonych.

Łódź, 5 października.

Do księdza Leopolda Pietrzyka za-
mieszkałego w Pabjanicach przy ul.
Zamkowej 39 zgłosił się jakiś osobnik,
pragnąc osobiście rozmówić się z nim w
pewnej sprawie.

Przedstawił się jako inżynier Du-
dziński z Warszawy. Opowiedział, że
bawił w Poznaniu, załatwiając tam pe-
wne interesy, gdy powracał jednak do
Warszawy został w wagonie kolejow-
ym okradziony, a obecnie zniewolony
jest zatrzymać się w Pabjanicach. Skra-
dziono mu bowiem wraz z pieniędzmi
bilet kolejowy i w obawie nałożenia nań
kary przez konduktora, musiał wysiąść
na pierwszej stacji.

Prosi więc o dopomożenie mu do-
stania się do domu przez udzielenie drob-
nej pożyczki w wysokości kilkudziesię-
ciu złotych, którą oczywiście zwróci
natychmiast po przybyciu do Warsza-
wy.

Ks. Pietrzyk w pierwszej chwili u-
wierzył. Ale opowiadanie nieznanego

wydało mu się podejrzanę. Polecił mu
zgłosić się później, a w międzyczasie
skomunikował się z policją, dzieląc się
z nią swymi podejrzeniami.

Nieznajomy został aresztowany. O-
kazało się, iż faktycznie był on oszust-
tem, żerującym na na włości ludzkiej.
Nazwisko jego brzmiało Stefan Kazi-
mierz Dudziński.

W dniu wczorajszym zasiadł on na
ławie oskarżonych w sądzie okręgowym.
Jest to wysoki, przystojny blondyn,
ubrany z wyszukaną elegancją. Do
winy się przyznał. Opowiedział przy-
tem, że w Kijowie ukorczył wyższą
szkołę handlową, nie mógł jednak zna-
leźć posady i to go wykołowało.

Podczas rozprawy okazało się, że
już trzykrotnie był on karany za oszust-
wa, w Warszawie, Lipnie i Lwowie.
Ostatnio na rok ciężkiego więzienia.

Sąd pod przewodnictwem wicepre-
zesa Witkowskiego skazał Dudzińskiego
na półtora roku więzienia, zamienia-
jącego dom poprawy.

Dziś i dni następnych!

Rekord romantycznego nastroju, słicznego kolorytu,
fascynujących scen miłosnych i porywającej gry
Mistrzowska reżyserja Aleksandra Kordy

„ARCYKSIĄŻE JEDZIE”

(JESZCZE JEDNA KOBIETA)

Role główne **BILLIE DOVE** i zarówno piękny **CLIVE BROOK**
odtworzą

P. Karabanow w opałach.

Trzej napastnicy poskromieni przez sąsiadów.

Łódź, 5 października.

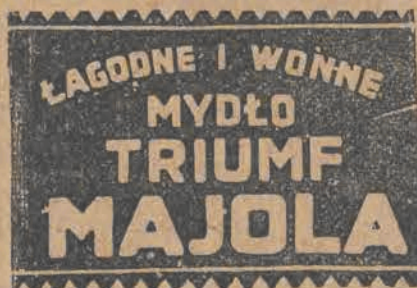
P. Salomon Karabanow (Cegielińska
nr. 60) udawał się już na spoczynek,
gdy zjawili się u niego nieoczekiwani i
niepożądani goście: Moszek Sochaczew-
ski i syn jego Lajb oraz ich czeladnik
Józef Holcman (Zgierska 9), z którymi
to osobami K. już oddawna żył na wo-
jennej stopie, wskutek nieporozumień na
tle handlowym.

Trzej mężczyźni rzucili się Karaba-
nowa, powalili go na podłogę i poczęli
grzmocić go głowami laskami.

— Ratunku! Pomocy! — wołał kato-
wany obywatel.

Na ratunek nadbiegło kilku lokato-
rów, którzy stoczyli generalną batalię z
trzema awanturnikami.

W czasie walki Karabanowowi zgi-
nęło 37 złotych. Twierdzi on, iż te pie-
niądze skradli mu niemili goście. Policja,
którą zawiadomiono o napadzie prowa-
dzi dochodzenie.

Sobówtór Linbergha
idzie z za lady sklepowej
na scenę.

Jak już w „Expressie” donosiłszy, Sasza Guitry napisał aktualną sztukę p.
t. „Lindbergh”. Autor wziął się, aby
dla głównej roli znaleźć za wszelką ce-
nę kogoś, kto bez charakteryzacji bę-
dzie wykapanym Lindberghiem.

Zamyślał więc początkowo wziąć do
tej roli znanego aktora musicalowego
Kowal’a, oddającego świetnie akcent an-
gielski po francusku. Przez jakiś czas
była nawet mowa o wzięciu pewnego
lokaja, jakoby bardzo podobnego do a-
merykańskiego lotnika.

Tymczasem w ostatnich dniach zgło-
sił się do Saszy Guitry — wykapany
sobówtór Lindbergha. Jest to młody su-
biekt sklepowy, sprzedający konfekcje
w jednym z wielkich magazynów. Jest
on istotnie tak zadziwiająco podobny do
Lindbergha, że niedawno, przechodząc
przez Wielkie Bulwary, został wzięty
za swego sławnego sobówtóra. Zrobilo-
no mu owację i młody kupczyk, nazy-
wający się Tristan, z trudem zdołał
przekonać publiczność, że nie jest Lind-
berghiem.

Ma on ten sam wzrost, kolor oczu i
włosów, nie mówiąc o wielkiem podo-
bieństwie rysów.

Marzeniem Tristana było zawsze zo-
stać aktorem. Dowiedziawszy się, że
Sasza Guitry szuka aktora do roli Lind-
bergha, zgłosił się i został od razu przy-
jęty i zaangażowany do tej jednej roli.

Należy jednak przypuszczać, że raz
zasmakowawszy życia na scenie, młody
Tristan nie zechce powrócić za lady
sklepową.

W każdym razie będzie już wtedy
sławny, jako ten „który grał Lindber-
gha”.

Wnuczka Henryka Ibsena
gwiazdą rewjową...

W paryskim teatrze rewjowym A-
pollo wybija się obecnie na powierzchnię
i zwraca już uwagę całego Paryża —
wnuczka Henryka Ibsena, Izetta Ibs-
sen.

Latorośl wielkiego dramaturga od-
znacza się niepowszednią urodą oraz
wielkiem uzdolnieniem w kierunku cho-
reograficznym. Czy dziadek — wielki
myśliciel i surowy reformator społe-
czeństwa — byłby zadowolony z wnu-
czki?

Sześćdziesiąciokrotne
zwycięstwo
kina nad teatrem.

Ciekawą statystykę podaje jedno z
amerykańskich czasopism, poświęco-
nych teatrowi:

W r. 1927 kina w St. Zjednoczonych
miały około 750 milionów dolarów wpły-
wu, to znaczy 60 razy tyle, ile wynio-
sły wpływy wszystkich teatrów w tym
samym czasie.

Nowa operetka Straussa.

Oskar Strauss skomponował nową
operetkę, do której tekstu dostarczył
mu Sasza Guitry. Operetka ma oryginalny
tytuł: „Marietta czyli: Jak się pi-
sze historje”.

W tych dniach odbyła się premiera
przyjęta przez publiczność paryską bar-
dzo entuzjastycznie.

TEATR MIEJSKI.

„Pieniądz leży na ulicy”, komedia Oester-
reichera i Bernauera grana będzie w dalszym
ciągu dziś, t. j. piątek oraz w niedzielę wie-
czorem. „Dzieje Grzechu” ukażą się jeszcze
trzykrotnie: w jutro, w sobotę, o godz. 8.30 wie-
czorem, w niedzielę o godz. 3.30 i w ponie-
dzialek o godz. 7.30 „Księżniczka Turandot” da-
na będzie jutro, t. j. w sobotę o godz. 3.30 po
cenach najniższych.

TEATR KAMERALNY.

Znakomity wykonawca roli Franja w ko-
medii Perzyńskiego „Sześćście Franja” Stefan
Jaracz grać będzie tę swoją popisową rolę tyl-
ko cztery razy: dziś, piątek, jutro, sobota, nie-
działa wieczorem i poniedziałek.

CASINO

Dziś wielka premjera!

FILM

tysiąca sensacji na tle zbrodniczej działalności międzynarodowej bandy szpiegowskiej

SZPIEZOZY

według rewelacyjnej powieści autorki „Grobowca indyjskiego”
Thei Harbou.

W ROLACH GŁÓWNYCH:

Rudolf Klein-Rogge i Willy Fritsch

oraz dwie rewelacje filmowe:

demoniczna GERDA MAURUS i wiosniana LIEN DEYERES

GALWANO
PIOTOK 101

SZPIEZOZY to świetne połączenie sensacyjności treści z artystem reżyserji. oszałamiające zdjęcia straszliwej katastrofy kolejowej.

SZPIEZOZY to zażarte obłężenie i zdobycie centrali szpiegowskiej. igraszki z życiem.—W odmęcie przestępstw i namiętności.

Orkiestra pod kier. L. Kantora.

AVAVAVAVAVA

Początek seansów o godz. 4.30.

SPLENDID

Dziś
i dni następnych!

„IDJOTA”

Dziś
i dni następnych!

Najpotężniejszy film wykonany na tle wojny domowej w Rosji.

W
rolach
głównych:

LON CHANEY

„Człowiek o tysiącu twarzy”, swą kreacją zdegenerowanego chłopca syberyjskiego stanął u szczytów sztuki.

RICARDO CORTEZ

jako pułkownik Białej Gwardji dał sylwetkę owianą czarem romantyzmu, pełną bohaterstwa i poświęcenia. —

Barbara BEDFORD

jako przepiękna hrabianka, o której względy walczyli chłop i arystokrata, wysunęła się na czoło gwiazd filmowych.

Ilustracja muzyczna pod batutą A. Czudnowskiego.

Początek o godz. 4.30 po poł.

JULJAN GOSTYN.

Piekło miłości i zbrodni.

(WSPÓŁCZESNA POWIEŚĆ SENSACYJNO-OBYCZAJOWA).

(Dokończenie).

Następnego dnia odbyły się dwa pogrzeby: Ireny Parczewskiej i Władka Przygórskiego.

Stary Przygórski płakał na pogrzebie syna jak dziecko. Halina przyjechała do Łodzi. Mąż jej dopiero teraz zrozumiał dwulicową grę Władka i wybaczył żonie wszystkie grzechy, przyznając, że postępował względem niej nieuczciwie.

Halina z Iwonką wróciły więc do domu, rozpoczynając nowe życie.

Czyżewski wyjechał do Ameryki. Doszedł do wniosku, że jego rola na gruncie łódzkim została już skończona. Nie mógł przewyciężyć w sobie gorącej miłości, żywniej ku Halinie, a nie chcąc doprowadzić do drugiej tragedji w rodzinie Przygórskich, postanowił uciec z Łodzi i osiadł na stałe w Buenos - Aires.

Robert Parczewski ze swą siostrą ułokowali się na stałe w Milanówku.

Między Przygórskimi a Parczewskimi nawiązała się serdeczna nić przyjaźni. Parczewski często przyjeżdżał w odwiedziny do Haliny i jej męża, a Jurk nie zrezygnował ze wspólnych zabaw z Iwonką.

Pewnego dnia, gdy Iwonka zajęta była pokazywaniem Jurkowi swej biblioteczki, Parczewski wtrącił żartem:

— Niech przywykną do siebie.. Będzie im potem łatwiej znieść stado małżeńskie....

Halina uśmiechnęła się tajemniczo.

— Czy sądzi pan, że będzie mogła być z nich para?... — zapytała, traktując sprawę na serio.

— Czemu nie?... Zresztą, proszę pani, czyż to nie wszystko jedno, kogo pani córka wybierze?... W dzisiejszem

małżeństwie mąż nie odgrywa roli najważniejszej.. Niech pani lepiej wybierze dla swej córki uczciwego kochanka.

Halina zarumieniła się zlekka i nie odparła, nie chcąc wracać do przeszłości.

W pokoju zapanowała cisza. Parczewski zamyślił się głęboko i począł bębnić palcami po stole.

Halina spuściła głowę i miętosiła w rękę frendzle serwety.

Z sąsiedniego pokoju dolatywał głośny, zdrowy śmiech.

— Niech się bawia... — rzekł Parczewski, przerywając ciszę. — Niech się bawia....

Pokiwał smutnie głową i dodał:

— Dla córki pani jest jeszcze jedno wyjście... Niech wyjedzie z Łodzi... Łódź nie jest odpowiedniemi miejscem dla takich istot jak pani i Iwonka..

KONIEC.

DZIS UROCZYSTE OTWACIE!!!

KINO - TEATRU

PALACE

PIOTRKOWSKA 108.

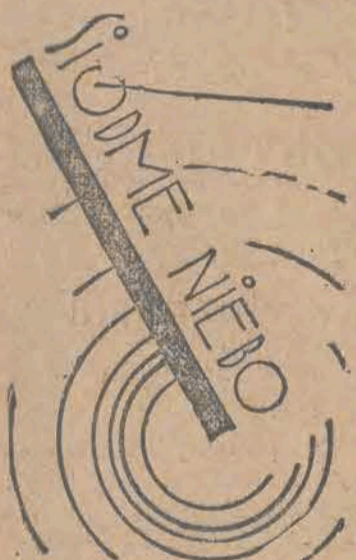
W PROGRAMIE SUPERSZLAGER SEZONU 1928-29 P. T.:

„TRUJĄCE USTA“ z Raquel Meller

Dramat kobiety, którą napiętnowało przeznaczenie, według głośnej powieści J. M. CARRETERO „La Venenosa“.

Orkiestra symfoniczna pod batutą p. Z. SANDOMIERSKIEGO.

UWAGA: Pierwszy seans o godz. 6-ej w ecz. p. przedstawienie dla prasy, włącz i zaproszonych gości

wkrótce
Odeon i Wodewil.

LECZNICA

lekarzy specjalistów i gabinet denty-
styczny przy Górnym Rynku
Piotrkowska 294. tel. 22-89
(przy przystanku tramw pabjanicki)
przyjmuje chorych w choro-
bach wszystkich specjalności od g.
10 rano do 7-ej po poł. Szczepienie
ospy, analizy (mocz, kawa, krwi,
płwocin etc.) operacje, opatrunki.

Porada 3 złote

Wizyty na miejscu
Zabiegi i operacje od umowy Kąpiele
świetlne. Naswietlania lampą kwar-
cowa Roentgen. Elektryzacja. Zęby
sztuczne, korony złote, platynowe
i mosty
W niedziele i święta do godz. 2 po p.

Lekarz-dentysta
H. Oboćowska
powróciła
26 Sienkiewicza 26
Godziny przyjęć 10-14-7

Dr. med.
Różaner
Dzielnia Nr 9.
Powrócił
Tel. Nr 28-98.
Choroby skórne,
weneryczne i mu-
czopciowe.
Przyjmuje
od 8-10 i od 5-8
Leczenie lampą
kwarcową
Oddzielnia pocze-
karnia dla pań.
Dla Pań od 3-5
po poł.

Dr. med.
St. Bibergal
Montuski 11,
telefon 63-22.
POWRÓCIŁ
Choroby skórne
i weneryczne elek-
troterapia.
Przyjmuje od 8-10
i od 5-8 wiecz.

Doktor
Wolkowski
Cezelna 25.
Telefon 26-87
Specjalista c o-
rób skórnych,
wenerycznych.
Leczenie lampą
kwarcową.
Przyjmuje od godz.
8-10, 12-2 i 4-8
w niedz. i święta 9-1
Dla pań od 4-5
oddzielnia poczekal-
nia.

OKAZJA! Patefon
najlepszej marki
mało używany do
sprzedania. Głowa
na 45, Zandberg, 5

Dr. med.
S. Lewkowi
Chor. skórne we-
neryczne i płciow.
Konstantynowska 12.
Tel. 55-52
Przyjmuje od 9-1
od 4-8. Dla pań
od 4-5.
Dla niezamężnych

Leżary - Ledysta
F. Horowicz
Przyjmuje w leż-
ni przy ul. Piotrkowskiej 234
oddzielnia o 1. oddz.
7 wiecz

Wylóżnia
Pęcy i kuchenne
przenośnych nagro-
dzona na wystawie
Gospod. Hygien. w
Łodzi dużym srebr-
nym medalem.
„KOZMINEK“
Główna 51 tel. 75-0

Laureatka
moskiewskiego
konserwatorium.
wznawia lek-
ce gry forte-
pianowej.
Wschodnia 72 m. 19.

Lekarz-dentysta
**B. Markus-
Nubbaumowa**
powróciła
Piotrkowska 51
tel. 21-23.
Godz. przyjęć 3-7

RUTYNOWANY
BUCHALNIK
zdolny bilansista,
niem-polski kores-
pondent mając wol-
ne godziny, poszu-
kuje zajęcia. Ofer-
ty do adm. „Repu-
bliki“ sub. M. 72.

Dr. med.
S. KATY
Specjalista chorób
Skórnych i wene-
rycznych i włoś-
Gabinet Roentgena
świetłoleczniczy.
ul. Piotrkowska 144
og. t. wangińska 6
tel. 29-45
Przyjmuje od 8-2
6-6 Dla pań oddzielnia poczekalnia
d. 10-11

Wesorka do sprze-
dania Wegnera o
(przy Rzgowskiej) 5

Pływający nagrobek List z Titanica z przed szesnastu lat.

Dziwna, elektryzująca wiadomość
obiegła prasę londyńską.
Nad brzegiem Swansea wylowiono z
fal morskich butelkę, zawierającą w so-
bie zwitek papieru, a na nim drżąca re-
lęką nakreślone kilka urywanych zdań...
Już z pierwszych słów dało się poz-
nać, że kartka pochodzi od jednego z pa-
sażerów „Titanica“, który w dniu 15
kwietnia r. 1912 załogował na oceanie At-
lantykim, wioząc 3 150 osób, z których
więcej niż połowa znalazła śmierć w od-
metach.

A więc lat 16, po niezmiernych
przeżyciach, kołysana wichrami i pra-
dami morza, żeglowała ta żalobna butel-
ka, niby żywy, ruchomy nagrobek, ma-
jący ludziom nieznanym oznajmić
śmierć nieznaną...
Oprócz kartki z pismem w butelce

znaleziono fotografię, wyobrażającą
dwie postaci męskie, a także drogocen-
ną szpilkę od krawata.
Oto, co głosi kartka:
— Nadchodzą ostatnie chwile „Tita-
nica“. Stoję na pomoście wraz ze szwa-
grem swoim, jego żoną oraz z ich małym
dzieckiem. Ostatnia łódź ratunkowa już
odpłynęła, pozostawiając nas na łasce
żywiolu. Orkiestra wciąż jeszcze gra
nie przestaje. Oficerowie załogi biegną
w różne strony. Wielu pasażerów po-
stradało zmysły i tarzają się w konwul-
sjach obłądki. Grupa mężczyzn otoczyła
jakiegoś księdza, który ze wznieśloną
rekwem, klęcząc, modli się na głos...
Reszta listu jest nieczytelna. Ale to
parę zdań, tchnących spokojem przed-
śmiertnej, skamieniałej grozy, jakże wier-
nie malują obraz katastrofy!

Dryblaszy całego świata, łączcie się!..

Do rzędu oryginalnych klubów an-
giejskich przybył jeszcze jeden, który za-
mierza propagandę swoją rozszerzyć
również na inne kraje poza Anglią.
Jest to klub ludzi, mających wzrostu
przynajmniej 1.82 mtr.
To osobliwe stowarzyszenie organi-
zowane w Londynie, pragnie w pierw-
szym rzędzie rozpocząć walkę z nazbyt
wąskimi krzesłami w teatrze, z niskie-
mi dorożkami i wogóle z wszelkimi mi-

niaturowymi ich zdaniem urządzeniami,
które ludziom o wybujałym wzroście u-
trudniają życie.
Aby się dostać do „Klubu dryblasów“,
trzeba mieć najmniej 6 stóp wzrostu, bez
obuwia i pończoch.
Najwyższy z dotychczasowych człon-
ków klubu ma 2 metry 8 centymetrów
wzrostu i śmiało pretenduje do tytułu
jeżeli nie największego, to najdłuższego
człowieka na świecie.

Środek światowej sławy
ZIOLA MOCZOWEJ NE THE VICHY ZOLA MOCZOWEJ
Sa najlepszym środkiem przeciw chorobom nerki, pęcherza, cewnika i t. d.
Wobec zawartości kwasu krzemionkowego są również nieocenione przy zwapieniu naczyń
krwionośnych i zastępują kurację wodami mineralnymi. Prócz tego posiadają właściwości bakterjodójce
skutek na zwyczajny
Ziola „V.H.“
Cena pudełka 2.50. Labor. Chemiczno „Herba“ Paris Cena pudełka 2.50.
Ządać we wszystkich aptekach i składach aptecznych.

Skład Ł.K.S-u przeciwko I.F.C.

Jak się dowiadujemy z kierownictwa sekcji piłki nożnej Ł.K.S. czerwoni wystąpią w nadchodzącą niedzielę przeciwko I.F.C. w Katowicach w następującym składzie: Miła, Cyll, Gałeczki, Małek, Trzmiela, Jasiński, Durka, Sowiak Król, Moskał i Aldek. Udział Śledzia nie jest jeszcze pewny. Jednakowoż w wypadku gdyby gracz ten czuł się dobrze po operacji nastąpi przesunięcie Moskała na prawego łącznika i Aldka na lewego.

Pierwszy krok boksinerski

Termin zawodów odłożony.

Dowiadujemy się że zapowiedziany na dzień 4, 5 i 6 października „Pierwszy Łódzki Krok Pięściarski” został odłożony na następny tydzień. Do tej pory zgłosiło udział przeszło 40 zawodników (Stowarzyszonych i niestowarzyszonych), jednakowoż organizatorzy pragnąc nadać imprezie tej większy rozmach oczekują dalszych zgłoszeń i dlatego zawody przełożone zostały na dzień 11, 12 i 13 października.

Ważenie zawodników i klasyfikowanie odbędzie się w przyszłą środę t. j. dnia 10 bm. Dalsze zgłoszenia przyjmowane są w Unii we wtorki i piątki od godz. 8-ej do 11-ej i u p. T. Kwiatkowskiego ul. św. Emilji nr. 5 codziennie. Z okazji tej powinni skorzystać w pierwszym rzędzie niestowarzyszeni amatorzy sportu boksinerskiego, gdyż niewątpliwie z pośród całej falangi zawodników zrodzi się niejedna „gwiazda” boksinerska.

Mistrzostwa Polski w koszykówce i hazenie.

Mistrzostwa Polski w koszykówce odbędą się w dniach od 19 do 21 b. m. w Łodzi. Zgłoszenia należy nadsyłać do Polskiego Zw. Gier Sportowych (Krucza 29 m. 5) do dnia 12 b. m. Drużyny składać się mogą z 7 zawodników (w tym 2 rezerwowych), zawody odbywać się będą systemem puharowym.

Mistrzostwa Polski w hazenie odbędą się w dniach od 13—15 b. m. w Warszawie. Zgłoszenia do 10 b. m. W skład drużyny wchodzi 10 zawodników.

„Przy drzwiach zamkniętych...” W jaki sposób odbywać się będzie mecz Wisła—Ł.K.S. w Łodzi.

Wiadomość o unieważnieniu meczu Ł. K. S. — Wisła oraz o powtórnej rozgrywce, która ma się odbyć w Łodzi bez dostępu publiczności, wywołała w sferach piłkarskich Łodzi kolosalne poruszenie. Jest to bowiem pierwszy wypadek w Łodzi, że zawody odbyły się bez udziału publiczności oraz pierwszy wypadek w ogóle od czasu istnienia Ligi w Polsce. Swego czasu (dokładnej daty nie przypominamy sobie) odbył się w Krakowie mecz przy „drzwiach zamkniętych” między drużynami Jutrzenka i Makkabi. Jak dalece tego rodzaju mecze budzą zainteresowanie świadczy fakt, że wszystkie ulice graniczące z boiskiem, na którym odbywał się ów mecz, zapelnione były gromadą ciekawych, z którymi policja z trudem dała sobie radę.

Obecnie zachodzi ciekawe pytanie kto będzie miał dostęp do tego arcysensacyjnego meczu ze względu na to, że jest to pierwszy wypadek w Łodzi.

W przyspieszonym tempie odbywają się mistrzostwa w piłce koszykowej.

Odbywające się od kilku miesięcy rozgrywki w piłce koszykowej o mistrzostwo Łodzi w ostatnich dniach zostają prowadzone w przyspieszonym tempie, bowiem już tylko dwa tygodnie dzieli nas od mistrzostwa Polski, które jak wiadomo już Czytelnikom „Expressu” odbędą się w Łodzi, a polski Manchester nie zdołał jeszcze wyeliminować swego „mistrza”, któryby na mistrzostwach Polski z honorem bronił barw Łodzi.

Z tego też względu rozgrywki końcowe o mistrzostwo ŁZOGS-u rozpoczynają się dziś i trwać będą przez jutro, niedzielę, oraz piątek, sobotę i niedzielę następnego tygodnia.

Terminarz gier na bieżący tydzień przedstawia się w następujący sposób:

Piątek, dn. 5-go października rb.:
Stow. Młodz. Pol. — Ośrodek W. F., godzina 4,15 pp., boisko W. K. S.; Absolwenci — Hasmonea, godzina 4,15 pp., boisko Geyera; Widzew — T. U. R. godzina 4,15 pp., boisko Y. M. C. A.

Sobota, dn. 6-go paźdz. r. b.: Triumf

W sprawie tej zwróciliśmy się do jednego z „mecenatów” sportu piłkarskiego w Łodzi, który oświadczył nam, że w Lidze jest to pierwszy wypadek, że zawody odbyły się mając bez dostępu publiczności, natomiast stare przepisy P. Z. P. N. przewidują, że na zawodach takich mogą być obecni przedstawiciele władz piłkarskich, delegaci obu zainteresowanych klubów, prezydium kolegium sędziów oraz przedstawiciele prasy. Najprawdopodobniej jednak bez-

pośrednio przed tym meczem wydany będzie specjalny komunikat Ligi, który wyszczególni dokładnie kto będzie mógł być obecny na tych zawodach.

Zachodzi możliwość, że zawody te w ogóle nie odbędą się, gdyż jak nam komunikuje zarząd Ł. K. S-u odwołuje się do P. Z. P. N-u, a nie do referendum klubów ligowych, jak uprzednio sądzono i jest dużo danych, że P. Z. P. N. unieważni decyzję zarządu Ligi.

Co mówi tabela ligowa według utraconych punktów.

Wisła i Warta, Hasmonea i Ł.K.S. — oto kluby które walczyć będą o tytuł mistrza i pozostanie w lidze.

Tabela ligowa według ilości straconych punktów przedstawia się następująco: 1) Wisła — 11 pkt., 2) Warta — 12

pkt., 3) Cracovia — 15 pkt., 4) Legja — 16 pkt., 5) Czarni 17 pkt., 6) I.F.C. — 18 pkt., 7) Pożoń — 18 pkt., 8) Warszawianka, 20 pkt., 9) Polonia 20 pkt., 10) Turycy 23 pkt., 11) Ruch 23 pkt., 12) Ł.K.S. — 26 pkt., 13) Hasmonea 29 pkt., 14) T.K.S. 34 p., 15) Śląsk — 36 pkt.

Jak wynika z powyższego Wisła dzięki ostatniemu sukcesom zdystansowała Wartę, chociaż nie jest jeszcze w dalszym ciągu wyjaśnione który z klubów zatrzyma na stałe pierwsze miejsce. Ze względu jednak na zbliżający się koniec rozgrywek przypuszczać należy że ostateczna walka rozegra się właśnie między Wisłą a Wartą, gdyż reszta klubów jak Cracovia i Legja nie będą już miały okazji doścignięcia Warty, bądź Wisły.

W tabelce powyższej b. korzystnie przedstawia się sytuacja, Czarnych, którzy są w tym szczęśliwym położeniu, że rozgrywali najmniejszą ilość gier.

W środkowej grupie tabeli sytuacja nie przedstawia się zbyt różowo, dla nie których klubów. W szczególności Turycy i Ruch muszą w dalszym ciągu zaciekle walczyć, by utrzymać się na swych miejscach. W grupie klubów zagrożonych spadkiem jasnym jest, że zaciekle walka toczyć się będzie między Ł.K.S. i Hasmoneą. Szczególnie po ostatnich posunięciach Zarządu Ligi w Warszawie muszą, czerwoni dołożyć dużo starań, by — nie dać się zdystansować przez Hasmoneę, dla której sytuacja przedstawia się coraz lepiej.

T. U. R. godzina 4,15 pp., boisko W. K. S.; Ł. K. S. — Ośrodek W. F., godzina 4,15 pp., boisko Geyera; Stow. Mł. Pol. — Geyer godzina 4,15, boisko Y. M. C. A.

Niedziela, dn. 7 paźdz. r. b.: Stow. Młodz. Pol. — Triumf, godzina 10 rano. Ł. K. S. — Hasmonea, godzina 11, oba boiska Geyera; YMCA — Geyer, godzina 11 r., Widzew — Absolwenci, godzina 11 rano oba boiska Y. M. C. A.

Po ostatnich rozgrywkach tabela gier w koszykówce przedstawia się w następujący sposób:

Gier	St. kosz.	Pkt.
1) Absolwenci	7 240:90	7
2) Y. M. C. A.	8 311:103	7
3) T. U. R.	6 124:132	4
4) Ośrodek W. F.	7 163:111	4
5) Triumf	7 158:111	4
6) Widzew	6 78:137	2
7) Hasmonea	6 71:166	2
8) Ł. K. S.	6 56:175	1
9) Geyer	7 66:151	1
10) St. Mł. Pol.	4 35:146	0

Konkurs Sportowy „Expressu Wieczornego”

na odgadnięcie rezultatów meczów:

Ł. K. S. — I.F.C.

Wynik meczu dla drużyny

Turycy — Cracovia

Wynik meczu dla drużyny

Imię i nazwisko

Adres

Polscy kawalerzyści jadą do Ameryki.

Jak się „Express Wieczorny” dowiaduje polscy kawalerzyści wezmą udział w międzynarodowych zawodach hipicznych, które odbędą się w dniu 1 listopada w New Jorku. Drużyna polska składać się będzie z trzech jeźdźców, a mianowicie: ppłk. Rommła, rtm. Antoniewicza i por. Zgorzelskiego. Odjazd do krajny dolara nastąpi w dniu 14 października.

Steeple chase.

Bieg o mistrzostwo Polski

Dowiadujemy się, że bieg 3 km. z przeszkodami steeple chase o mistrzostwo Polski, który nie doszedł do skutku przed dwoma tygodniami w Łodzi odbędzie się w dniu 14 października w Warszawie.

Lechja z Poznania mistrzem hokejowym Po'ski.

W bieżącym tygodniu odbywały się w Poznaniu zawody hokejowe na trasie o mistrzostwo Polski. Do finału zakwalifikowane zostały następujące drużyny: Lechja i KLP. Po zaciętej walce zwyciężył zespół Lechji 3:0, zdobywając tym samym tytuł mistrza Polski na rok 1928.

Francja—Polska

Mecz lekkoatletyczny.

Dawny trener P. Z. L. A. francuz Baquet, przebywający obecnie stale we Francji, stara się zorganizować mecz lekkoatletyczny Polska — Francja na wiosnę roku przyszłego.

Dr. med. Jan Polak

choroby wewnętrzne

Przyjmuje od g. 11-ej do 1-ej

Andrzeja 43 Tel. 64-21

PO SWOJEMU.

— Baptysto, karcia proboszcz, mówiłem ci zawsze, że wódka jest twoim największym wrogiem.

— No tak ale ksiądz proboszcz naucza, że trzeba kochać swoich wrogów.

— Owszem nie twierdziłem jednak, że trzeba ich polykać.

Ostatnia minuta.

Szczałki okrętu wojennego z 17 wieku wydobyto w Gdyni z dna morskiego.

Gdynia, 5 października. Podczas dragowania portu w Gdyni natrafiono wczoraj przy wejściu do portu wewnętrznego na szczątki starego okrętu wojennego. Znalaziono 2 armaty, długości około 2 metrów każda, dwie kulie armatnie, kotwice i drobne metalowe oraz drewniane części składowe okrętu wojennego.

Prawdopodobnie są to szczątki okrętu z XVII wieku.

W najbliższych dniach zjadą do Gdyni eksperci instytutu archeologicznego w Poznaniu.

Złoto ucieka ze Stanów Zjednoczonych

Londyn, 5 października. Donoszą z Nowego Jorku: Przewodniczący rady administracyjnej banków rezerwy Young oświadczył na posiedzeniu stow. bankierów amerykańskich, że ciąży na nich odpowiedzialność, aby przeszkodzić zbyt szybkiemu zainicjowaniu się rezerwy złota w Stanach Zjednoczonych.

W ciągu ostatniego roku rezerwa ta zmniejszyła się o 500 milj. dolarów. Jednakże obecna rezerwa złota wynosi jeszcze miliard dolarów ponad normę, wyznaczoną przez prawo. Stąd wynika, że bankierzy mogą jeszcze w razie potrzeby zaspokoić nowe żądania wywozu złota i udzielać nowych kredytów przemysłowi i handlowi innych krajów.

40.000 osób zachorowało w Charkowie na malarję.

Ryga, 5 października. W Charkowie, według danych komisariatu zdrowia, szerzy się gwałtownie epidemia malarji. Dotychczas zanotowano 40.000 chorych na malarję. Przyczyną epidemii są wyziewy rzeczki Łopań, która utrzymana jest w okropnym stanie. Rzeczka ta przepływa przez środek miasta.

Straszne samobójstwo zrunowanego rzeźnika.

Berlin, 5 października. W gabinecie dyrektora rzeźni miejskiej w Mannheimie zjawiał się rzeźnik Teodor Baril, zrujnowany wskutek konkurencji rzeźni.

Podczas rozmowy z dyrektorem rzeźni wyjął z kieszeni nóż i błyskawicznie przeciął sobie szyję aż do kręgosłupa.

Dżuma w Grecji.

Londyn, 5 października. Donoszą tu z Aten, że w centrum miasta dwie osoby zachorowały na dżumę. Kilka wypadków tej strasznej choroby zanotowano również w porcie ateńskim Pireus.

Mrozy w Norwegii.

Oslo, 5 października. Niezwykle w tej porze mrozy panują w całej Norwegii. Młody pasterz, szukając owiec zabłąkanych w górach, zmarł na śmierć.

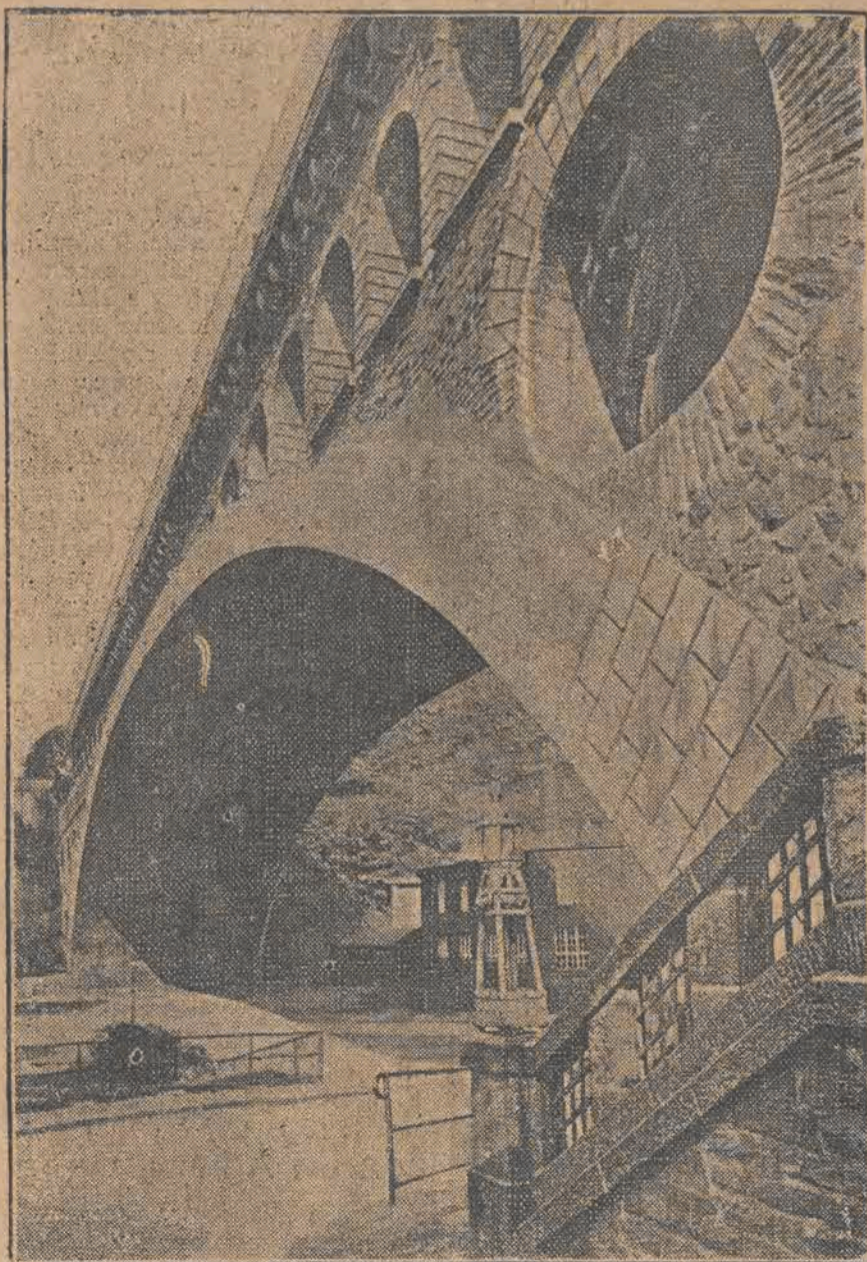
6 stopni mrozu w Tatrach.

Zakopane, 5 października. Ubogłej nocy w Morskiem Oku i Hali Gąsienicowej temperatura obniżyła się do 6 stopni poniżej zera. O godz. 5 rano w obu miejscowościach było 3 st. mrozu.

Miss MARY JOSEPHINE LAUDER, słynna piękność amerykańska, wyszła za mąż za GENE TUNNEY'A, bokserkiego mistrza świata. Ślub odbył się przed kilku dniami w Loreto (Włochy).

Największy most w Niemczech.

W Plauen (Niemcy) wybudowano most długości 90 metrów, będący cudem techniki i nowoczesnej.

Rekord światowy... w mówieniu.

PARLATUS, słodki aktor berliński pobit rekord światowy „gadania”, przemawiając bez przerwy 130 godzin.

Minister niemiecki przeciwko budowie pancernika

SEVERING, socjalistyczny min. spraw wewnętrznych, wygłosił w Zabrze na Śląsku 1-cm. przemówienie, w którym zaprotestował przeciwko budowie przez Niemcy nowego pancernika.

Loteria Państwowa

W 21-tym dniu ciągnięcia 5-tej klasy 17-tej państwowej loterii państwa następujące wygrane:

- GLÓWNE WYGRANKI:
 Zł. 5.000 na n-ry: 44322 121115.
 Zł. 3.000 na n-ry: 78180 107449.
 Zł. 2.000 na n-ry: 8981 9701 98430.
 Zł. 1.000 na n-ry: 3180 10693 11646 29219 30011 48553 70597 71013 74945 84330 86171 91467 108980 110240 143639 153270.
 Zł. 600 na n-ry: 21967 52172 64116 70742 72003 74584 75998 86822 87785 88954 110720 110810 111508 126680 134316 144597 151833 152465 154549.
 Zł. 500 na n-ry: 720 5701 6790 7351 8441 9011 9345 9803 10019 11182 131173 16088 17627 17900 18056 18797 19431 19822 21569 24886 28043 28633 28893 28928 33026 33408 35274 37296 38290 39294 41911 46061 46582 47729 50135 51777 52196 52813 54887 58780 61454 62723 63093 63316 64621 68966 73927 75115 78430 83072 81084 84443 85613 86869 87219 87924 88168 88345 91420 91540 93816 95309 95513 97017 100769 101721 102607 104784 106386 106344 109331 111514 115032 116020 116394 116539 119009 122072 122786 123432 123577 123667 127423 127642 130162 132450 134313 134421 137718 137731 139115 139685 142391 142644 143295 144609 144770 146303 149137 150664 150725 151651 152106 152933 153136 153495.

Przechodząc przez ulicę roze rzyj się uważnie, unikaj niebezpieczeństwa i śmierci.